

Dansk

After LIFE Conservation Plan

Sikring af god bevaringsstatus for tykskallet malermusling (*Unio crassus*) i Danmark
(UC LIFE Denmark)

LIFE15 NAT/DK/000948

NÆSTVED

FAXE
KOMMUNE

Ringsted
Kommune

SORØ
KOMMUNE

ODENSE
KOMMUNE

NATURA 2000

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	2
2. Status for projektets mål og handlinger	2
3. Pleje og drift i et After-LIFE perspektiv	4
4. Fremtidige driftsomkostninger	5

Ansvarsfraskrivelse

Indeværende rapport er udarbejdet som led i LIFE-projektet LIFE15 NAT/DK 000948, som støttes økonomisk af EU-Kommissionen. I henhold til artikel II.7.2 i General Conditions kan de holdninger og den viden, der kommer til udtryk i rapporten under ingen omstændigheder, bliver betragtet som EU-Kommissionens officielle holdning, og EU-Kommissionen er ikke ansvarlig for den videre brug af oplysningerne i rapporten.

1. Indledning

Formålet med After LIFE Conservation Plan er at fastlægge en plan for den driftsmæssige forvaltning af UC LIFE Denmark efter dets formelle afslutning. Planen omfatter i) kort status og analyse af projektet ved udgangen af 2023, ii) hvilke aktiviteter skal gennemføres, hvornår og af hvem, iii) det økonomiske grundlag. Da projektområderne ligger i Natura 2000-områder, vil Natura 2000-planen med tilhørende handleplan udgøre den overordnede planlægning for at opnå gunstig bevaringsstatus af områdernes udpegningsgrundlag samt for overvågning.

LIFE projektet er gennemført i perioden fra 1. september 2016 til 31. december 2023. Oprindeligt omfattede projektet to projektområder i Suså i Næstved Kommune, men efter en projektændring i 2019, omfatter det gennemførte projekt fire projektområder. Det er:

Delprojekt 1 i den øvre del af Suså og delprojekt 2 i den nedre del af Suså i Næstved Kommune (DK006Y275) samt delprojekt 3 i Odense Å i Odense Kommune og delprojekt 4 i Sallinge Å i Faaborg-Midtfyn Kommune (DK008X188). Projektområderne er vigtige eller ønskes udviklet til vigtige lokaliteter for den Tykskallede Malermusling og dens værtsfisk. I delprojekt 2 er der udført en række undersøgelser, men der er ikke udført fysiske ændringer i vandløbet eller udsætning af fisk eller muslinger.

2. Status for projektets mål og handlinger

Tabel 1 viser et overblik over gennemførte aktioner, opnåede mål samt kommende udfordringer fordelt på de forskellige delprojekter. Fremadrettet skal driften som udgangspunkt varetages af kommunerne.

Tabel 1. Oversigt over aktioner og handlinger i UC LIFE Denmark projektet med opstillede mål og kommende udfordringer. Bemærk, at alle handlinger ikke er gældende for alle delprojekter.

Handling #1 Forbedre de fysiske forhold i vandløb C1			
Delprojekt	Mål	Status	Kommende udfordringer
1	1700 tons sten, 150 høller og 16 sandfang 6,7 km forbedret vandløb	1144 tons sten, 285 høller og 7 sandfang 10,6 km forbedret vandløb	Vedligeholde (tømme) sandfang Fortsætte manuel grødeskæring
3	3,6 km forbedret vandløb	3,1 km forbedret vandløb	Vedligeholde (tømme) sandfang
Handling #2 Forbedring af brinker og plantning af træer C2			
Delprojekt	Mål	Status	Kommende udfordringer
1	5 km vandløb med træplantning 100 træstød 5 steder med underskårne brinker	6,2 km vandløb med træplantning 167 træstød 116 steder med underskårne brinker	Sikre træernes overlevelse Fortsætte manuel grødeskæring Sikring af træstød/træstammer i vandløb
Handling #3 Sikre kontinuitet og fjerne opstuvning C3			
Delprojekt	Mål	Status	Kommende udfordringer
3	Fjernelse af spærring	Spærring er fjernet	Vedligeholde (tømme) sandfang
Handling #4 Fjernelse af uønsket vegetation og udplantning af vandplanter C4			
Delprojekt	Mål	Status	Kommende udfordringer
1	Uønskede vandplanter fjernes på 8 km Plantning af vandplanter på 3 km	Uønskede vandplanter fjernet på 16 km Plantning af vandplanter på 4,7 km	Opretholde tilstand hvor de uønskede vandplanter ikke dominerer. Sikre overlevelse af vandplanter
Handling #5 Reintroduktion af elritse og hvidfinnet ferskvandsulk C5			
Delprojekt	Mål	Status	Kommende udfordringer
1	40.000 inficerede elritser og 1.200 hvidfinnet ferskvands ulk Udsætning på 12 km vandløb 10-20 individer <i>Unio crassus</i> pr. 100 m ² vandløbsbund	35.100 inficerede elritser og 1.500 hvidfinnet ferskvands ulk Udsætning på 20 km vandløb Ukendt	Sikre reproduktion og overlevelse af alle arter
4	8.000 inficerede elritser Udsætning på 3,7 km vandløb	8.000 inficerede elritser Udsætning på 4 km vandløb	Sikre reproduktion og overlevelse af <i>Unio crassus</i>

	10-20 individer <i>Unio crassus</i> pr. 100 m ² vandløbsbund	<i>Unio crassus</i> er fundet på strækningen, antal kendes ikke.	
--	---	--	--

Handling #6 Information af offentligheden E1			
Delprojekt	Mål	Status	Kommende udfordringer
1	5 infotavler 3 kanoisætningssteder 2 infosheltere	5 infotavler 3 kanoisætningssteder 2 infosheltere	Vedligeholde elementerne
3	1 infotavle	1 infotavle	Vedligeholde infotavle
4	1 infotavle	1 infotavle	Vedligeholde infotavle

3. Pleje og drift i et After-LIFE perspektiv

Samtlige delprojekter i UC LIFE Denmark ligger i Natura 2000-områder i form af EF Habitatområder og eventuelt også EF Fuglebeskyttelsesområde. For Natura 2000-områdene udarbejder Miljøstyrelsen Natura 2000-planer, og i forlængelse heraf har kommunerne udarbejdet Natura 2000 handleplaner for områderne. Som en del af dette arbejde indgår arealer fra UC LIFE Denmark projektet i Miljøstyrelsens overvågningsprogram NOVANA. I Tabel 2 er der for hvert delprojekt angivet, hvilke opgaver der skal varetages som opfølgning på de aktioner (jf. handlingerne i tabel 1), der er gennemført i UC LIFE Denmark.

Tabel 2. Oversigt over After-LIFE aktiviteter i delprojekter i LIFE projektet som opfølgning på gennemførte handlinger (jf. tabel 2). Bemærk at alle handlinger ikke er relevante for alle delprojekter.

Delprojekt #1 Øvre Suså – Næstved Kommune	
Handling	After LIFE aktivitet
1	Sandfang tilses årligt, og tømmes efter behov. Manuel grødeskæring årligt.
2	Genplantning efter behov. Udføres hvert 3. år. Manuel grødeskæring årligt. Årlig vinter gennemgang hvor det sikres at der fortsat er træstammer og -stød i vandløbet.
4	Fjernelse af uønskede sumpplanter ved brug af pincet el.lign. Udføres hvert 2. år på udvalgte delstrækninger. Selektiv grødeskæring hvor de ægte vandplanter skånes. Udføres hvert år.
5	Overvågning af elritse og hvidfinnet ferskvandsulk ved fiskeundersøgelser. Udføres hvert 5. år. Overvågning af muslinger med visuel og/eller eDNA undersøgelse. Udføres hvert 5. år.
6	Vedligeholde infotavler og kanoisætningssteder.
Delprojekt #3 Odense Å – Odense Kommune	
Handling	After LIFE aktivitet
1	Sandfang tilses årligt, og tømmes efter behov.
3	Sandfang tilses årligt, og tømmes efter behov.
6	Vedligeholde infotavle.
Delprojekt #4 Sallinge Å – Faaborg-Midtfyn Kommune	
Handling	After LIFE aktivitet
5	Overvågning af tykskallet malermusling med visuel og/eller eDNA undersøgelse. Udføres hvert 5. år
6	Vedligeholde infotavle.

4. Fremtidige driftsomkostninger

Kommunerne står for vedligeholdelsen af alle offentlige vandløb, hvilket er fastlagt i de offentlige regulativer. En stor del af den fremtidige drift af projektområderne er dermed fastlagt i regulativerne, og der er afsat økonomiske midler hertil. Tabel 3 viser hvilke opfølgende aktiviteter projektparterne påtager sig med henblik på at vedligeholde projektområderne.

Tabel 3: Reservation af ressourcer til opfølgning af UC Life Denmark.

Delprojekt #1 Øvre Suså – Næstved Kommune	
Handling	Afsatte ressourcer
1	Kommunen vedligeholder sandfang og foretager grødeskæring.
2	Kommunen udfører årlig vinter gennemgang, grødeskæring og evt. genplantning.
4	Kommunen fjerner uønskede sumplanter, og foretager selektiv grødeskæring.
5	Kommunen udfører fiskeundersøgelser (elritse og hvidfinnet ferskvandsulk) og overvågning af tykskallet malermusling.
6	Kommunen vedligeholder infotavler og kanoisætningssteder.
Delprojekt #3 Odense Å – Odense Kommune	
Handling	After LIFE aktivitet
1	Kommunen vedligeholder sandfang.
3	Kommunen vedligeholder sandfang.
6	Kommunen vedligeholder infotavle.
Delprojekt #4 Sallinge Å – Faaborg-Midtfyn Kommune	
Handling	After LIFE aktivitet
5	Kommunen udfører overvågning af tykskallet malermusling.
6	Kommunen vedligeholder infotavle.